

10

Suomen terveydenhuolto-
järjestelmä

Suomen terveydenhuoltojärjestelmä

(s. 122- 133)

- lähtökohtana väestön terveystalvaelujen tarve
- *perustuslain* mukaan yhteiskunnan on järjestettävä kaikille riittävät sosiaali- ja terveystalvaelut sekä edistettävä väestön terveystä
- terveydenhuollon tavoitteet:

edistää ja ylläpitää väestön terveystä, hyvinvointia, työ- ja toimintakykyä ja sosiaalista turvallisuutta

kaventaa terveysteroja

Terveydenhuollon rahoitus

10

Suomen terveydenhuolto-
järjestelmä

- *veropohjainen rahoitus*: palvelut rahoitetaan pääsääntöisesti veroilla kerätyin varoin
- *vakuutus pohjainen rahoitus*: palvelut rahoitetaan pääsääntöisesti vakuutuslaitoksille maksetuilla vakuutusmaksuilla
- Suomessa *veropohjainen*, mutta osittain Kelan kautta sosiaalivakuutus pohjainen
- lisäksi asiakas maksaa pienen osan itse, esim. lääkkeiden omavastuuosuus ja [asiakasmaksut](#)

Sote-uudistus

- sosiaali- ja terveystalveluiden sekä pelastustoimen uudistus
- tavoitteena parantaa perustalveluja
- vuoden 2023 alusta vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä 21 *hyvinvointialueelle*

10 Suomen terveydenhuoltojärjestelmä

- palveluiden rahoitusvastuu siirtyy valtiolle
- palveluiden järjestämis- ja tuottamisvastuu hyvinvointialueilla
- aluevaltuusto (vaaleilla valittu)

HYVINVOINTIALUEET

- 1 Lappi
- 2 Pohjois-Pohjanmaa
- 3 Kainuu
- 4 Keski-Pohjanmaa
- 5 Keski-Suomi
- 6 Pohjois-Savo
- 7 Pohjois-Karjala
- 8 Pohjanmaa
- 9 Etelä-Pohjanmaa
- 10 Satakunta
- 11 Pirkanmaa
- 12 Etelä-Savo
- 13 Varsinais-Suomi
- 14 Kanta-Häme
- 15 Päijät-Häme
- 16 Kymenlaakso
- 17 Etelä-Karjala
- 18 Länsi-Uusimaa
- 19 Vantaa ja Kerava
- 20 Helsingin kaupunki
- 21 Keski-Uusimaa
- 22 Itä-Uusimaa
- 23 Ahvenanmaa

Sote-uudistuksen tavoitteet

- turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut hyvinvointialueella asuville
- parantaa palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta
- kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja
- turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti
- vastata ikääntymisen ja syntyvyyden laskun aiheuttamiin haasteisiin
- hillitä kustannusten kasvua

10

Suomen terveydenhuoltojärjestelmä

VISIO LAAJA-ALAISESTA SOSIAALI- JA TERVEYSKESKUKSESTA

10 Suomen terveydenhuoltojärjestelmä

Lähde: Valtioneuvosto

Suomen terveydenhuoltojärjestelmän jako rahoituksen perusteella

1. julkinen järjestelmä

- verorahoitteinen

2. yksityinen järjestelmä

- asiakkaan maksama
- Kela- korvaus - sosiaalivakuutuksen kautta tuettu

Yksityinen terveydenhuolto

- perusterveydenhoitoa sekä erikoissairaanhoidoa
- asiakas maksaa, Kela korvaus
- lääkärikeskukset, apteekit, hammaslääkäriasemat, hoivakodit

Apteekkijärjestelmä

- avosairaanhoidon lääkejakelu perustuu yksityisin periaattein toimiviin apteekkeihin
- sairaaloissa ja laitoksissa sairaala-apteekit
- tiukasti säädelty ja perustuu toimilupiin
- valvontaviranomainen Fimea

Kolmas sektori terveystalvelujen tuottajana

- yhdistykset, järjestöt ja säätiöt, kuten MLL, SPR
- yleensä yhteiskunnallinen tai eettinen tavoite
- eivät tavoittele toiminnallaan voittoa

- tarjoavat terveystalveluita, kuten kuntoutusta, ja sosiaalipalveluita, kuten päihdehuollon palveluita
- täydentää ja monipuolistaa julkista ja yksityistä terveydenhuoltoa
- antaa tietoa ja tukea, vertaistoiminta
- osallistuu aktiivisesti julkiseen keskusteluun

Ehkäisevä terveydenhuolto

Äitiys- ja lastenneuvolatyö, hyvinvointineuvolat, perhekeskukset

- perheiden kokonaisvaltainen tukeminen raskauden suunnittelusta aikuisuuteen asti
- ongelmien varhainen tunnistaminen ja niihin puuttuminen
- kansallisen rokotusohjelman toteuttaminen

10

Suomen terveydenhuolto-
järjestelmä

Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto sekä työterveyshuolto

- koululaisen, opiskelijan ja työntekijän tukeminen sekä ympäristöterveysasioista huolehtiminen

Työterveyshuolto

- työikäisten työssä olevien lakisääteinen terveydenhuolto
- painotus sairauksien ennaltaehkäisyssä ja terveyden edistämisessä

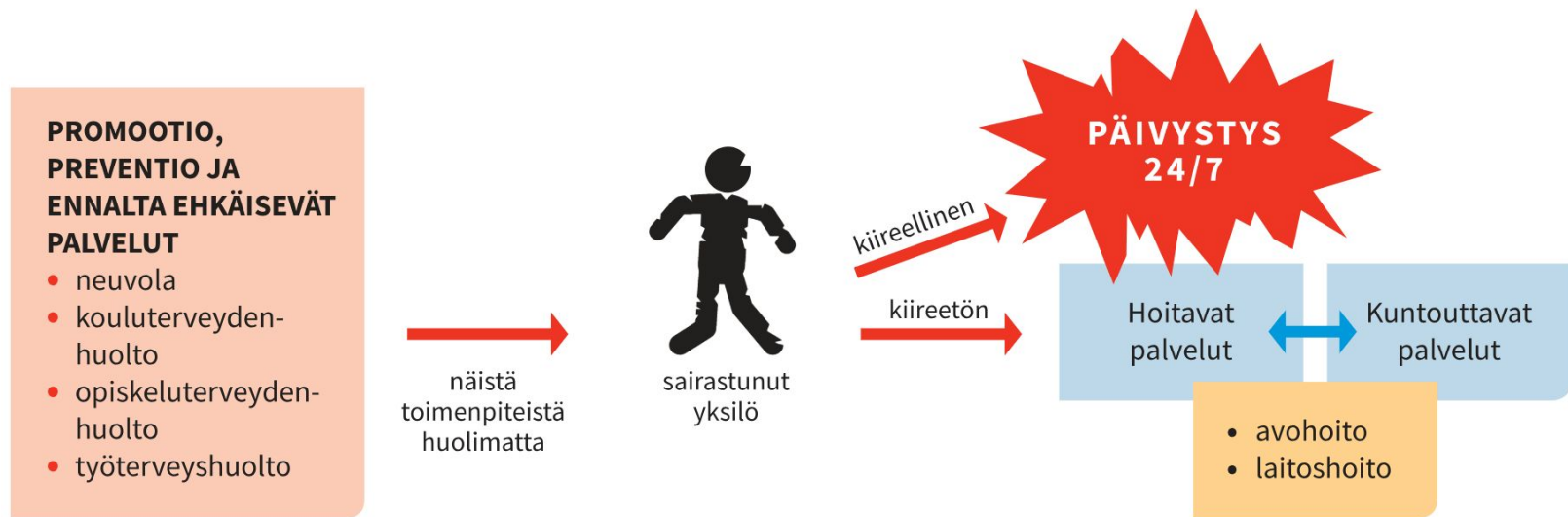
Avosairaanhoito

- esim. lääkärin, hammaslääkärin tai sairaanhoitajan vastaanotto potilaan terveyden edistämiseksi
- jos avohoito ei riitä, siirrytään laitoshoitoon, esim. sairaalaan

Päivystys

- akuuteissa tilanteissa
- potilas on hoidettava asuinkunnasta riippumatta, kun siihen on todellinen tarve
- sairaskohtaukset ja vakavat vammat, onnettomuudet ja tapaturmat

Suomen terveydenhuoltojärjestelmä yksinkertaistettuna

Terveydenhuollon arviointi

- ehkäisevä terveydenhuolto, etenkin äitiys- ja lastenneuvolatoiminta, on arvioitu kansainvälisesti hyväksi
- myös koko terveydenhuoltojärjestelmä on todettu tehokkaaksi eli se tuottaa suhteellisen halvalla hyvälaatuista palvelua

- haasteita: maantieteellisesti ja tuloluokkiin perustuva epätasa-arvoisuus hoitoon pääsyssä, lääkärin ja hammaslääkärin vastaanotolle pääsy kangertelee ja joitakin palveluita voi joutua jonottamaan
- väestö arvostaa terveystalvveluja ja luottaa niiden laatuun, kunhan jonotusajat ovat kohtuullisia

Hoitava terveydenhuolto

- sisältää taudin määrittämisen ja nimeämisen eli diagnostiikan, hoidon suunnittelun ja toteuttamisen
- potilaan hoito tapahtuu yhteistyössä lääkärin ja muiden terveydenhuollon ammattilaisten kanssa
- potilas osallistuu hoitopäätösten tekoon ja ratkaisee mitä hoitoja käyttää

Kuntoutus

- perustuu potilaalle laadittavaan kirjalliseen kuntoutussuunnitelmaan
- sisältää kuntoutumistutkimuksen ja kuntoutujan kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta päätetyt tarpeelliset toimenpiteet
- apuna moniammatillinen työryhmä
- vastuu suunnitelman laadinnasta on hoitavalla lääkärillä